

3 Αυγούστου 2016

Στον Ι.Ν. Αγίου Βασιλείου Άρτας ±1950· Συγκλονιστική διδακτική εμπειρία του γιατρού Κων. Κοντογιάννη

/ [Οδοιπορικά - Προσκυνήματα](#)

Το ακόλουθο κείμενο δημοσιεύτηκε την 21 Σεπτεμβρίου του 1957 στην εφημερίδα της Άρτας “Ελεύθερος Λόγος” από τον Αρτινό Ιατρό Κωνσταντίνο Κοντογιάννη (1912-1979), χειρουργό και γενικό διευθυντή του Νοσοκομείου του Μονάχου την περίοδο 1954-1961. Ο τίτλος της διήγησης είναι του ιστολογίου.

Η διήγηση.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Άρτα, δίπλα σ' ανθρώπους φτωχούς αλλά έντιμους, που στερήθηκαν πολλά για να μου δώσουν μια καλύτερη ζωή. Μεγαλώνοντας με ψωμί κι αλάτι, κόπιασαν για να έχει το μοναχοπαίδι τους μόρφωση και αξία στην κοινωνία. Ο πατέρας μου δούλευε για το μεροκάματο απ' τα χαράματα ως το

σούρουπο στον κάμπο της Άρτας, και τον θυμάμαι να γυρίζει στα σκοτάδια, τσακισμένος από την κούραση αλλά πάντα με το χαμόγελο, σαν να ήξερε ότι ο μόχθος ο δικός του ήταν η δικιά μου η λευτεριά.

Πηγαίναμε κάθε Κυριακή στην εκκλησία, εγώ αυτός και η μάνα μου. Όταν αυτή πέθανε, ο πατέρας μου συνέχισε να με πηγαίνει και να ακούμε την λειτουργία του παπα-Γιάννη, γιατί όπως μου έλεγε πάντα “ο Θεός έχει κοντά του τη μάνα σου, γιατί εμείς προσευχόμαστε κι ανάβουμε ένα κεράκι για την ψυχή της”. Πάντα γελαστός, ακόμα και στα δύσκολα, μου έδινε κουράγιο για να προχωρήσω και να μορφωθώ. Με θυμάμαι πιο μεγάλο να ξενυχτάω στο φως το καντηλιού, ανάμεσα στα βιβλία, και το πρωί να πηγαίνω με τον πατέρα μου για δουλειά στα χωράφια.

Όταν πήγα στην Ιατρική Σχολή, ήξερα ότι τα χρώσταγα όλα στην οικογένειά μου. Ο πατέρας μου δε πρόλαβε να με δει γιατρό, πέθανε ένα χρόνο πριν τελειώσω τις σπουδές μου, αλλά ορκίστηκα να προσεύχομαι στο Θεό κάθε βράδυ, και γι αυτόν και για τη μάνα μου. Ο καιρός πέρασε και δεν ξαναγύρισα στην Άρτα, αλλά έμεινα στην Αθήνα που οι ευκαιρίες για τη δουλειά μου ήταν πιο πολλές. Έκανα περιουσία και παντρεύτηκα την Ευδοξία, κόρη ενός πλούσιου εμπόρου. Όμως ο Θεός δεν την είχε ευλογήσει με όλα τα δώρα του και παρ’ όλες τις προσπάθειες και τις προσευχές μας, δε καταφέραμε ποτέ να κάνουμε ένα γιο, που ήταν και η ευχή του πατέρα μου.

Όταν ξεκίνησε ο πόλεμος με τον Μουσολίνι, με στρατολόγησαν για να προσφέρω τις γνώσεις μου στους πολεμιστές μας που αντιστεκόταν στον Ιταλό δικτάτορα και με έστειλαν για μια περίοδο σε μία μονάδα κοντά στο Δυρράχιο. Ένιωθα περήφανος στην αρχή, αλλά εκείνα τα πράγματα που αντίκρισαν τα μάτια μου με είχαν κάνει να χάσω τον ύπνο μου. Κάποιοι μου έλεγαν πως τα βράδια έκλαιγα αλλά δε θυμόμουν ποτέ τίποτα το πρωί.

Εκείνη την εποχή άρχισα να αμφιβάλλω για κείνες τις Κυριακές στην εκκλησία με τη μάνα και τον πατέρα μου. Όσο περνούσε ο καιρός, σταμάτησα να προσεύχομαι. Που ήταν ο Θεός να ακούσει τις κραυγές των ετοιμοθάνων; Αν δεν άκουγε αυτούς, πως θα μπορούσε να ακούσει την προσευχή μου; Σταμάτησα να προσεύχομαι και για τη μάνα μου και τον πατέρα μου, παρ’ όλο που είχα ορκιστεί να μη το αμελήσω ποτέ. Άρχισα να ξεχνάω, και το μόνο που είχε μείνει από αυτούς ήταν το ρολόι που μου είχε δώσει ο πατέρας μου. Όταν κάποια στιγμή μου έσπασε κι αυτό, ήταν να σαν να είχα γίνει ένας άλλος άνθρωπος, γνωστικός και χωρίς τις πλάνες του Θεού.

Η γυναίκα μου πέθανε τον χειμώνα του 41 στην Αθήνα, μαζί με τόσους άλλους. Όταν τελείωσε ο πόλεμος, δεν υπήρχε τίποτα που να κρατάει στην Ελλάδα, και

έφυγα μετανάστης στη Γερμανία. Έκλαιγα όταν έφευγα. Πολεμούσα τόσα χρόνια τον Γερμανό και τώρα πήγαινα να δουλέψω γι αυτούς. Σκληροί άνθρωποι οι Γερμανοί, αγέλαστοι. Δεν ήθελαν ποτέ να κάνουν φίλους, ήθελαν μόνο τα χέρια μας. Όμως δούλεψα σκληρά και κέρδισα τον σεβασμό τους, και πρόκοψα. Έγινα γνωστός χειρουργός, και μετά διευθυντής σε μεγάλο νοσοκομείο στο Μόναχο. Δε ξαναπαντρεύτηκα ποτέ όμως. Μου έλειπε πάντα ο τόπος μου, οι άνθρωποι, πάντα πρόσχαροι και με φιλότιμο, έτοιμοι να σε βοηθήσουν. Ο Γερμανός δεν ήξερε από τέτοια.

Κάποια στιγμή επέστρεψα στον τόπο μου για λίγες μέρες. Ήταν καλοκαίρι και τα πανυγήρια έδιναν και έπαιρναν σε όλα τα χωριά. Ένιωσα σαν να μην είχα φύγει ποτέ. Μόνο το πατρικό μου ήταν σε κακά χάλια, διαλυμένο και ερημωμένο. Είχα κάνει περιουσία στην Γερμανία, τα λεφτά δε μου έλειπαν και ξόδεψα αρκετά για να το φτιάξω όπως το θυμόμουν.

Μια μέρα περπατούσα μέσα στην πόλη και βρέθηκα μπροστά στην εκκλησία του Αγίου Βασιλείου. Σαν να θυμήθηκα τις δύσκολες εποχές της νιότης μου, θέλησα να μπω μέσα, παρ' όλο που δεν είχα την ανάγκη να προσευχηθώ. Ήμουν άπιστος πια. Προχώρησα και είδα κάποιον παπά να κάθεται όρθιος μπροστά στην Αγία Τράπεζα. Μόλις με είδε μου χαμογέλασε και ήρθε προς το μέρος μου. Εγώ ένιωσα άβολα και θέλησα να φύγω αλλά ντράπηκα και δε το έκανα. Άρχισε να μου μιλάει.

-Ήρθες να προσευχηθείς; μου είπε.

Δεν ήξερα τι να του πω αλλά σαν να με ώθησε ο διάβολος, του απάντησα “Δε πιστεύω σ' αυτά παπά”.

Με κοίταξε και χαμογέλασε. “Όλοι μας είμαστε παιδιά του Θεού” μου είπε “και όλοι μας έχουμε τον Χριστό που μας καθοδηγεί”.

-“Όχι εγώ”, του απάντησα. “Εγώ ξέρω πως δεν υπάρχει Θεός”. Βλασφημούσα μέσα στον Ιερό Χώρο σαν να με καθοδηγούσε μια διαβολική φωνή. Νόμισα πως ο παπάς θα με έδιωχνε αλλά αντί γι αυτό συνέχισε να χαμογελάει και να μου μιλάει.

-“Όμως βαφτίστηκες Χριστιανός. Γιατί Τον ξέχασες; Γιατί Τον απέρριψες”;

-“Ήμουν στον πόλεμο παπά”, του είπα. “Νέα παιδιά πέθαιναν από τις σφαίρες και το κρύο. Προσεύχονταν στο Θεό κάθε μέρα, και γω μαζί τους, και ο Θεός δεν βοήθησε ποτέ, δεν απάντησε καν. Είμαι άνθρωπος σπουδαγμένος, και ξέρω πως αν κάτι δε το βλέπεις, σίγουρα δεν υπάρχει”.

Ο παπάς μου αποκρίθηκε. “Αυτή τη στιγμή πως ζεις; Ακούς την καρδιά σου να

χτυπάει”;

Δεν ήξερα τι να του πω και συνέχισε. “Μερικές φορές τα πράγματα τα καθημερινά είναι τόσο σημαντικά, αλλά εμείς δε τους δίνουμε καμία σημασία. Η καρδιά σου χτυπάει, και αυτό είναι χάρη στον αέρα που αναπνέεις. Όπως είπες είσαι σπουδαγμένος άνθρωπος, και το ξέρεις”.

Έμεινα άφωνος απ’ την απόκρισή του. Δε σταμάτησε εκεί: “Ο αέρας που αναπνέεις είναι η ζωή, όμως ποτέ δε τον βλέπεις, κι όμως ξέρεις πως είναι εκεί, για σένα και για όλους μας. Έτσι είναι κι ο Θεός μας, ζωοδόχος και άπειρος. Μας δίνει κουράγιο, μας περιτριγυρίζει σε κάθε μας στιγμή. Κι όπως τα βράδια, καθώς ξαπλώνεις στο κρεβάτι σου μετά από μια κουραστική μέρα, μπορείς να ακούσεις τον χτύπο της καρδιάς σου πιο καθαρά, έτσι είναι κι η προσευχή. Μπορείς να δεις και να ακούσεις, αρκεί να ξέρεις πως να ζητήσεις”.

Σάστισα. Ξαφνικά ένιωσα πως όλα αυτά τα χρόνια μου μακριά από το Θεό με είχαν οδηγήσει μακριά από το μονοπάτι της αλήθειας Του. Ήθελα να δακρύσω αλλά συγκρατήθηκα γιατί εκείνη η αόρατη δύναμη με παρακινούσε να αντισταθώ.

-“Παπά, δε ξέρω αν είναι αυτά τα πράγματα όπως τα λες. Πάντα προσευχόμουν στο Θεό μας, κι μόνο δυσκολίες και κακά γνώρισα σ’ αυτή τη ζωή. Έφυγα στα ξένα, έζησα ανάμεσα σε κακούς και μοχθηρούς ανθρώπους, και ποτέ δεν ένιωσα την αγάπη Του”.

-“Έτσι και ο Γιός Του”, μου είπε. “Ήρθε στον κόσμο μας, έζησε ανάμεσα σε αμαρτωλούς και εξιλέωσε τον άνθρωπο με το Πάθος Του”. Ανατρίχιασα στο άκουσμα των λόγων του και δεν είχα λέξεις να του πω. Όμως αυτός είχε πολλές ακόμη. “Ο Ρωμιός είναι καταδικασμένος να υποφέρει, γιατί τον φθονούν εκείνοι που ξέρουν πως δε μπορούν ποτέ να τον φτάσουν. Μας ξενίτεψαν για να μας καταστρέψουν και δε τα κατάφεραν. Θα το ξανακάνουν πάλι σε πολλά χρόνια από τώρα. Θα προσπαθήσουν να μας διαβάλλουν, να μας μολύνουν. Θα προσπαθήσουν να μας χωρίσουν, να βάλουν τον αδερφό εναντίον αδερφού ξανά. Αυτό θα προσπαθούν να το κάνουν για πολλά χρόνια ακόμα, και κάποια στιγμή σχεδόν θα το καταφέρουν”.

Ξαφνιάστηκα με τα λόγια του. Μιλούσε σαν τους τρελούς του χωριού που βλέπουν το τέλος του κόσμου και τα πράγματα του μέλλοντος. Τα λόγια του άρχισαν να χάνουν την αξία τους.

-“Παπά, και συ που τα ξέρεις αυτά; Μη μου πεις πως στα είπε ο Θεός, γιατί ξέρω κι άλλους τέτοιους”.

Μου χαμογέλασε και δεν απάντησε. “Η έλλειψη πίστης, στο Έθνος και στο Θεό είναι αυτό που θα μας οδηγήσει εκεί. Η έλλειψη της δικής σου πίστης και όλων αυτών που θα ακολουθήσουν. Όμως είμαστε Έλληνες και αν και χάνουμε συχνά το δρόμο μας, πάντα επιστρέφουμε σ’ αυτόν. Εσύ θα επιστρέψεις σ’ αυτόν. Οι μελλοντικές γενεές θα επιστρέψουν σ’ αυτόν. Θα έρθει η παρακμή, η απαξίωση.

Όμως θα βρεθούν εκείνοι οι Έλληνες, που θα βάλουν τα πράγματα στη σειρά. Έλληνες που δεν ξέχασαν ποτέ την Πατρίδα τους, την Σημαία τους, τη Σημαία του Ιησού Χριστού, αυτή που κυματίζει περήφανα στα χώματα τα ματωμένα από το αίμα αυτών που την προστάτεψαν. Αυτοί οι άνθρωποι θα χλευαστούν, θα κυνηγηθούν, θα φυλακιστούν. Όμως στο τέλος θα θριαμβεύσουν, γιατί αυτοί οι άνθρωποι είναι η Ελλάδα μας, και ότι είναι Ελληνικό είναι καταδικασμένο να είναι αιώνιο”.

Είχα συγκλονιστεί τόσο πολύ που δε μπόρεσα να κρατηθώ και βγήκα τρέχοντας από την εκκλησία. Ένιωσα τον καθαρό αέρα να χτυπάει στο πρόσωπό μου και άρχισα να ανακτώ τα λογικά μου. Έκανα να φύγω, αλλά τότε ένιωσα άσχημα για τον παπά. Τρελός ή όχι, ήταν ένας γέροντας και θα έπρεπε να τον χαιρετίσω τουλάχιστον πριν φύγω. Ξαναμπήκα στην εκκλησία, δεν ήταν κανένας εκεί, όμως ήμουν σίγουρος πως ο παπάς δεν είχε βγει.

Πλησίασα προς την Αγία Τράπεζα και είδα πάνω της κάτι να γυαλίζει. Πλησίασα και τα δάκρυα άρχισαν να τρέχουν από τα μάτια μου. Ήταν το ρολόι του πατέρα μου, μόνο που δεν ήταν σπασμένο αλλά δούλευε όπως τότε που μου το είχε πρωτοδώσει. Κάθισα στο σκαλοπάτι του Ιερού και έκλαιγα για ώρες, προσευχόμενος στον Θεό να με συγχωρήσει για τις αμαρτίες μου.

Έφυγα ξανά για τη Γερμανία, αλλά πάντα με έτρωγε μέσα μου το σαράκι να πω την ιστορία. Λίγοι θα με πιστέψουν, και κινδυνεύω να γίνω το θέμα χλεύης όλων εκείνων που σαν εμένα κάποτε, απομακρύνθηκαν από το δρόμο Του. Όμως πιστεύω τα λόγια του παπά, όποιος κι αν ήταν αυτός. Πως θα έρθει η ώρα και η στιγμή που ο δρόμος του Θεού θα είναι πια φανερός σε όλους, όπως φανερώθηκε σε μένα εκείνη τη μέρα, τη σπουδαιότερη μέρα της ζωής μου.

Πηγή: missionanatolis.wordpress.com